

2009. JÚLIUS

2009. július 7. Az egy héttel korábbi jemeni légi szerencsétlenség 8 áldozatára bukkantak Tanzániánál. A 153 utassal a fedélzetén az Indiai-óceánba zuhant gép szerencsétlenségét csupán egy 13 esztendő lány élte túl.

2009. július 10. A többi egyházi vezetővel összefogva kívánja felvenni a homoszexuálisok ellen a harcot Kampalában két muszlim vallási vezető. Az ugandai főváros több keresztény közösségének vezetője is csatlakozott a „szodómia és más szexuális kizsákmányolások” elleni kampányhoz.

2009. július 12. Ötszörös életfogytiglanra és pótlólagos büntetésként 243 évi börtönre ítélték egy férfit sorozatos nemű erőszakért Dél-Afrikában. Ez az ország történetében az eddig kiszabott egyik legsúlyosabb büntetés.

2009. július 16. Ruanda korábbi kormányzóját, Tharcisse Renzahót, a ruandai népirtás egy felelősét ítélte életfogytiglani börtönbüntetésre a Tanzániában működő nemzetközi törvényszék.

2009. július 20. Megkezdődtek az első, fejlődő országban kidolgozott AIDS-vakcina klinikai próbái Dél-Afrikában - közölte a kormány által támogatott Orvosi Kutatási Tanács elnöke.

2009. július 28. Tíz érintett afrikai ország miniszterinek részvételével Kairóban megkezdődött a Nílus vízének felosztásáról szóló egyeztetés.

2009. július 29. Négy hollandot tartóztattak le a kenyai rendőrök az ország somáliai határán. Azzal gyanúsítják őket, hogy terrorista kiképzőtáborba tartottak. A négy elfogottból három marokkói, akinek holland tartózkodási engedélye van.

2009. július 30. Iszlamista lázadók támadtak meg egy katonai konvojt, legalább 14 katona életét vesztette. Az algériai kormányerők évek óta küzdenek a helyi iszlamista lázadók, az Iszlám

Maghreb al-Kaidája nevű terrorszervezet ellen.

2009. július 30. Látványos gesztussal ünnepelte VI. Mohamed marokkói király saját trónra lépésének tízedik évfordulóját: kegyelmet adott majdnem 25 ezer bebörtönzöttnek, akik között 659 külföldi is van.

LETARTÓZTATHATÓ A SZUDÁNI ELNÖK

Az ICC március 4-én rendelte el Omar Haszan Ahmed el-Besír letartóztatását a Dárfúrban elkövetett háborús és emberiség elleni bűncselekmények miatt, a főügyész, Luis Moreno-Ocampo indítványára alapján.

A 2002-ben létrehozott büntetőbíróság történetében ez az első eset, hogy hivatalban lévő államfő ellen adtak ki letartóztatási parancsot. A szudáni elnök tagadja a terhére rótt bűncselekményeket, és a nyugati államok összeesküvésének tekinti a letartóztatási parancsot. Sőt, a szudáni parlament elnöke márciusban bejelentette, hogy Kartúm hadat üzen bármely országnak, amely megkísérli letartóztatni vagy kiadni az államfőt az ICC-nek.

2009. AUGUSZTUS

2009. augusztus 5. Közvélemény-kutatást közölt VI. Mohammed marokkói király elmúlt tízéves uralkodásáról a Le Monde francia napilap, ezért az észak-afrikai országban betiltották a keddi szám terjesztését.

2009. augusztus 6. Eltűnt az Orvosok Határok Nélkül (MSF) két munkatársa Csádba, akiket fegyveresek támadtak meg - közölte a nemzetközi humanitárius szervezet egyik szóvivője.

2009. augusztus 13. A kenyai erdőkben évtizedeken át zajló féktelen pusztítás után az afrikai ország programot indít a környezet helyreállítására: a következő húsz évben 7,6 milliárd fát kívánnak ültetni.

2009. augusztus 13. Az afrikai látogatáson járó Hillary Clinton külügyminiszter segítséget ajánlott Nigériának a választási reform megvalósításához, de a kormány sokkal erőteljesebb fellépését sürgette a korrupció elleni intézkedések végrehajtásában.

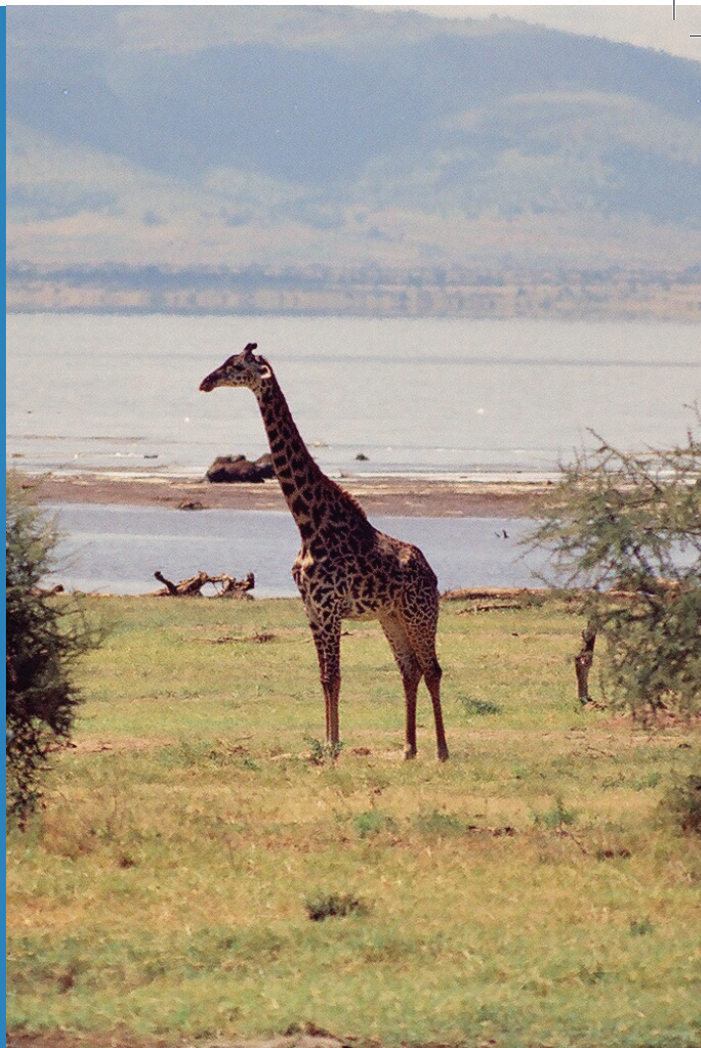
2009. augusztus 16. Egyiptomi zarándokok százai kezdtek ülősztrájkot a kairói repülőtéren, miu-

tán az új típusú H1N1 influenzavírus miatt bevezetett korlátozások értelmében a hatóságok megakadályozták, hogy Mekkába utazzanak.

2009. augusztus 18. Az arab államok akkor ismerik el Izraelt és rendezik a kapcsolatokat a zsidó állammal, amint megvalósul az igazságos és átfogó közel-keleti béke, nem előbb, mondta Hoszni Mubarak egyiptomi elnök. A washingtoni látogatáson tartózkodó elnök az al-Ahram című egyiptomi kormánylapnak adott interjút.

2009. augusztus 24. Tűzhalált halt tizenkét iskoláslány Tanzániában. Az előzetes vizsgálatok szerint a tüzet az okozta, hogy az egyik diák lefeküdt aludni, de égve hagyta a gyertyáját. Az érintett tanzániai iskolában este ki szokták kapcsolni az áramfejlesztő generátort, és a diákok gyertyák vagy petróleumlámpa fényénél tanultak.

2009. augusztus 31. Cápaharapásba halt bele egy dél-afrikai szörföző a hétvégén. A huszonhárom éves fiatalembert Fokváros közelében, a parton találták meg.

SZABADON ENGEDTÉK A LOCKERBIE-MERÉNYLŐT

Hazaengedték azt a líbiai férfit, akit hét éve életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélték a skóciai Lockerbie felett történt repülőgép-robbantásért, jelentette be a skót igazságügyi miniszter.

Az 57 éves líbiai férfi kegyelmet kapott, mert a súlyos rákbeteg rab az orvosok szerint hamarosan meg fog halni. A hazatérésekor hősként ünnepezték Abdelbászset Ali Mohamedet al-Megrahi augusztus 31-én, Líbiában került kórházba, válságos állapotban. 2001-ben ítélte életfogytig tartó szabadságvesztésre egy skót bíróság, amely bizonyítottan találta a líbiai titkos ügynök részességét az eddigi legsúlyosabb nagy-britanniai terrormerényletben.

Az amerikai Pan Am légitársaság Londonból New Yorkba tartó Boeing 747-es óriásgépet 1988. december 21-én időzített pokolgéppel robbantották fel; a merényletben 270-en vesztették életüket, köztük négy magyar utas. A repülőgép lángoló roncsai 11 ezer méteres magasságból a skóciai Lockerbie-re zuhantak, az áldozatok közül tizenegy a kisváros lakója volt.

2009. SZEPTEMBER

2009. szeptember 1. Legalább tíz somáliai menekült megfulladt, hat pedig eltűnt Jemen partjainál. A menekültek két hajóval indultak útnak az ádeni szoroson keresztül.

2009. szeptember 1. Sólyom László magyar államfő levélben üdvözölte Moamer Kadhafi líbiai vezetőt. Kadhafi 40 éve vette át a hatalmat az észak-afrikai országban, a nagyszabású ünnepek hat napon át tartottak.

2009. szeptember 3. Egy Madagaszkár déli partjainál elsüllyedt török hajó egyre aggasztóbb mértékű természeti katasztrófát idéz elő: a hajóból szivárgó anyagok több kilométer hosszan beszennyezték a partvonalat, és megmérgezik a környék halait és bálnáit.

2009. szeptember 7. Az EU „Atalanta” kódnevű kalózellenes hadműveletének keretében a Kelet-Afrika és az Arab-félsziget déli partjai közötti vizeken járőröző német haditengerészek megölték egy kalózt.

HÍRVÁLOGATÁS

2009. szeptember 8. A dél-afrikai biztonsági miniszter a rendőrség belső elhárításának adatait idézve elismerte, hogy több mint 600 rendőr ellen kellett vizsgálatot indítani, és eközben bebizonyosodott, hogy 38 gyilkosságot, 33 gyilkossági kísérletet és 30 nemi erőszakot követtek el.

2009. szeptember 19. A nigériai információs miniszter nem engedné vetíteni a fővárosban a District 9 című mozifilmet, mert abban prostiként és gengszterként jelennek meg a nigériaiak – ezzel rossz fényt vetve az országra.

2009. szeptember 22. Több mint száz ember meghalt, amikor törzsi harcosok megtámadták a Duk Padiet nevű falut Dél-Szudánban. Az ENSZ szerint idén több mint 1200 ember halt meg etnikai harcok miatt Szudánban.

2009. szeptember 25. Szomáliai kalózkok támadtak meg egy panamai zászló alatt közlekedő kereskedelmi hajót. A teherhajó Mogadishuba tartott, amikor a kalózkok megtámadták és megölték annak szíriai állampolgárságú kapitányát.

2009. szeptember 26. „A Dél NATO-jának” létrehozását javasolta a Dél-Amerika-Afrika csúcson Moammer el-Kadhafi líbiai vezető, aki a venezuelai Margarita szigetén megnyílt találkozón élesen bírálta a gazdag Észak és a szegény Dél egymásnak alárendelt viszonyát.

2009. szeptember 28. A Human Rights Watch szerint, guineai katonák a főváros, Conakry egyik stadionjában tiltakozó nagygyűlést tartó ellenzékiek közé lőttek, legkevesebb 150 ember halálát okozva. Számos nőt elhurcoltak a stadionból és a kórházakból és megerőszakolták őket.

2009. szeptember 29. Az Oxfam segélyszervezet 10 millió fontos segélycsomagot kíván eljuttatni az éhezőknek Etiópiába és a környező kelet-afrikai országokba. A szervezet szerint 23 millió embert fenyeget az éhhalál, kétszer annyit, mint a 2006-os éhezés idején.

2009. szeptember 29. Szokatlanul nagy és tiszta, 507 káratos gyémántra leltek Dél-Afrikában a Cullinan-bányában. Az első vizsgálatok azt mutatják, hogy a gyémánt szokatlan színű és tisztaságú.

ÖNGYILKOS MERÉNYLŐK TÁMADTAK BÉKEFENNTARTÓKRA SZOMÁLIÁBAN

ENSZ-békefenntartók szomáliai főhadiszállása ellen kíséreltek meg merényletet szeptember 17-én.

Az ENSZ jelzéseiell ellátott két jármű áttörte a biztonsági kaput a mogadishui reptér közelében felépített központban, és a támadás 4 szomáliai civil és 17 ugandai és burundi békefenntartó katona halálát okozta.

A támadás időpontjában éppen magas szintű tárgyalások értek véget a szomáliai átmeneti kormány és az Afrikai Unió képviselői között. A támadásban életét veszítette az AU-misszió második számú katonai vezetője, a burundi Juvenal Niyonguruza vezérőrnagy. A merényletben a katonai misszió vezetője – az AMISOM élére augusztusban kinevezett – ugandai vezérőrnagy, Nathan Mugisha is megsérült.

Az akciót a radikális al-Shabab milícia vállalta magára, és amerikai egységek egy korábbi akciójára volt válasz, amelyben Saleh Ali Saleh Nabhan, iszlámista hadúr veszítette életét.

NEM CSÖKKEN A BŰNÖZÉS A FUTBALL-VB HELYSZÍNÉN

Növekszik a bűnözés Dél-Afrikában, a 2010-es labdarúgó világbajnokság helyszínén - írja a Guardian.

A gyilkosságok száma ugyan 3 százalékkal csökkent, a nemi erőszakra és a betörésekről szóló bejelentések száma azonban jelentősen emelkedett.

A 2010-es labdarúgó világbajnokság szervezőbizottságának szóvivője, Rich Mkondo nyilatkozatában igyekezett megnyugtatni a közvéleményt, hogy a biztonsági és rendvédelmi szervek csökkenteni fogják a bűnözés szintjét. „Az egyes események biztosítására koncentrálnunk: 41 000 új biztonsági tiszt áll szolgálatba, akiket jelenleg képeznek ki, valamint 700 rendőr is biztosítja a stadionok környezetét” – mondta.

A londoni külügyminisztérium szerint 2007-ben és 2008-ban is előfordult, hogy a johannesburgi repülőtérrel követtek turistákat, aztán fegyverekkel kirabolták őket. Dél-Afrika bűnözési mutatói az egyik legmagasabbak a világon, 18 148 gyilkosság történt 2008-ban - olvasható a Guardian szeptember 22-ei számában.

Fotó: Rob Maas

MUGABE BÉKÜL AZ EU-VAL

Robert Mugabe zimbabwei elnök „tárt karokkal” fogadta az Európai Bizottság küldöttségét, amely hét év óta először tárgyal az afrikai országban szeptember 17-én – adta hírül az MTI.

Mugabe elnök néhány nappal korábban egy gyűlésen még „mocskos fehéreknek” nevezte az amerikaiakat és angolokat, akik szerinte kéretlenül beavatkoznak országa belügyeibe, és el akarják rabolni a zimbabweiek örökségét.

Az EU - az Egyesült Államokkal közösen - 2002 óta alkalmaz szankciókat Zimbabwe ellen az emberi jogok megsértése miatt. Zimbabwe elnöke sokáig ugyanis nagyon kemény eszközökkel nyomta el az ellenzékot, aminek képviselőjét, Morgan Tsvangirait a tavalyi választások után kénytelen volt bevenni kormányába.

Az Európai Bizottság Karel De Gucht, a humanitárius ügyekért és fejlesztéspolitikáért felelős biztos vezetésével küldött delegációt Zimbabwebe, hogy Mugabéval, és a februárban külföldi nyomásra megalakult nemzeti egységkormány vezetőjével, Morgan Tsvangiraival folytasson megbeszéléseket. A tárgyalásokon megvizsgálják azt is, hogy milyen lehetőségek adódhatnak arra, hogy EU a súlyos gazdasági válsággal küzdő afrikai ország segítségére legyen.

Sajtóértesülések szerint egyébként Robert Mugabe súlyos beteg. A 85 éves zimbabwei elnököt a dél-afrikai Times szerint ugyanis titokban Dubaiba vitték, hogy a közel-keleti országban gyógykezeltesse magát, míg a hivatalos nyilatkozatok szerint Mugabe csak nyaral, és különben is kiváló egészségnek örvend.

HÍRVÁLOGATÁS

2009. OKTÓBER

2009. október 2. Két újságíró megverték a nyugat-afrikai Guinea fővárosában rendezett ellenzéki tüntetésen. A zsurnaliszták azóta is bujkálnak, a katonai junta pedig keresi őket.

2009. október 4. Az újabb kori kolonializmus veszélyére figyelmeztetett vasárnap XVI. Benedek pápa az afrikai püspökök vatikáni szinódusának megnyitóján, óva intve a fekete földrészt a materializmus és a vallási szélsőségek veszélyétől.

2009. október 5. Sírva tette le a fegyvert a nigériai lázadók egyik utolsó vezére. Tompolo szombaton fogadta el Umaru Yar'Adua államfő amnesztiaajánlatát, amely vasárnapig volt érvényes.

2009. október 7. Egy lakóházra zuhant egy orosz MiG-23-as sugárhajtású harci gép Líbia fővárosának, Tripolinak egyik peremkerületében. A gép légibemutatót vett részt Tripolinál.

2009. október 8. A kizárólag Madagaszkáron honos óriás bambuszmaki (Prolemur simus) újra megjelent olyan területeken, ahol már kihaltnak számított.

2009. október 18. Felfüggesztette orvosát egy francia kórház, miután kiderült, hogy a férfit az 1994-es ruandai népirtással kapcsolatban körözi az Interpol. Eugene Rwamucyo tagadta, hogy köze lett volna a tömeggyilkosságokhoz.

2009. október 19. Obama elnök kormánya ösztönzőket ígért új Szudán-politikájában, feltéve, ha a kartúmi kormány érdemi lépéseket tesz a dárfúri polgárháborús állapotok megszüntetéséért.

2009. október 21. Kigyulladt a ghánai külügyminisztérium épülete: A tűzvészben odaveszett a kilencemeletes épület irattárában őrzött dokumentumok nagy része.

2009. október 24. Muzulmán diákok kövekkel dobáltak meg kopt keresztény templomokat

valamint otthonokat az Egyiptom déli részén található Dajrut faluban. A két közösség tagjait végül a kitérő rendőrök választották szét.

2009. október 25. Összeütközött két személyvonat Egyiptomban. Eddig 55 sérültről tudunk, de a mérleg még súlyosbodhat – közölte egy rendőrségi illetékes.

2009. október 25. Parlamenti és elnökválasztást rendeztek Tunéziában. Az ország 73 éves államfője, Zin el-Abidin ben Ali újabb öt éves mandátumot szerzett.

2009. október 26. A katonaság segítségével akarja távol tartani a dél-afrikai kormány a vadászókat a Krüger Nemzeti Park vadállataitól, ahol az év eleje óta 38 orrszarvút mészároltak le.

2009. október 28. Újabb egy évvel meghosszabbította az amerikai elnök a szankciókat Szudánnal szemben, mert a szudáni kormány tevékenysége „továbbra is jelentős fenyegetést jelent az Egyesült Államok nemzetbiztonságára és külpolitikájára nézve”.

2009. október 29. Országos felmérést indítanak Kenyában, hogy összeírják az országban élő melegeket, a kormányzat szerint az AIDS hatékonyabb megelőzéséhez lenne szükség a felmérésre.

Fotó: Rob Maas

KENYA ROSSZ IRÁNYBA HALAD?

A washingtoni székhelyű Alapítvány a Békéért (The Fund for Peace) éves jelentésében figyelmeztet az egykori afrikai mintaállam, Kenya egyre aggasztóbb válságjelenségeire.

Kenya a 2007-es választások óta mélyrepülésbe kezdett: az erőszakos bűnözés aggasztóan növekszik, a gazdaság viszont stagnál – derül ki a bukott államokat vizsgáló szervezet jelentéséből. Meglepő, hogy Kenya, a térség legnagyobb gazdasága kapta a legrosszabb osztályzatot Kelet-Afrikában: 101,4 pontjával megközelíti a világ egyik leginstabilabb országát, Szomáliát, ami ezen a listán 111,1 ponttal a harmadik helyen áll.

A jelentés megállapításai szerint Kenyában az elharapózó korrupció, a kormánnyal szembeni egyre erősödő bizalmatlansággal párosul. Ez utóbbinak egyik fő kiváltó oka, hogy a 2007-es választásokon győztes Nemzeti Egység Párt programja földosztást ígért, a tulajdonviszonyok viszont továbbra is változatlanok.

Sokan tartják ugyanakkor megbízhatatlannak a korábban mérvadóknak tekintett Fund for Peace jelentéseit. A kritikusok arra hívják fel a figyelmet, hogy ellentmondások feszülnek az alapítvány elemzéseinek szempontjai közt: a viszonylag szabad sajtóval rendelkező országban például sokkal nagyobb számban kerülnek napvilágra kormányzati korrupcióról szóló hírek, míg egy kemény diktatúrában ezek nagyobb számban maradhatnak rejtve.

NÉPSZAVAZÁSSAL MARAD

A NIGERI ELNÖK

Tandja Mamadou nigeri elnök népszavazást kezdeményezett, hogy a Legfelsőbb Bíróság által alkotmányellenesnek ítélt harmadik elnöki ciklusát megkezdhesse.

Az ENSZ bírálta az antidemokratikus fordulatnak tartott döntést, amely veszélyezteti a régió stabilitását. Mamadou 1999 óta vezeti az országot, idén járt volna le második és – a nigeri alkotmány értelmében – utolsó ciklusa. A Legfelsőbb Bíróság nem engedélyezte az alkotmány módosítását, ami két egymást követő ciklusnál többet engedne meg aktuális elnöknek. Az elnök választást feloszlatta a bírói testületet és népszavazást rendelt el.

A keddi választásokon 68 százalékos részvétel mellett 92 százalék szavazott az elnöki mandátum meghosszabbítása mellett. Nyugati kommentárok szinte egyhangúlag „antidemokratikus és a diktatúra felé mutató lépésnek” nevezték a választások kiírását. Az Európai Közösség kilátásba helyezte a Nigernek nyújtandó segélyek felfüggesztését, ha az elnök mandátumának lejártával továbbra is hatalmon marad, a Nyugat-Afrikai Államok Gazdasági Közössége pedig szankciók bevezetését helyezte kilátásba.

2009. NOVEMBER

2009. november 3. Tömegesen tartóztatják le pártjaik tagjait a hatóságok az etióp ellenzék szerint. Állításuk szerint a hatalom így akarja ellehetetleníteni, hogy elinduljanak a májusi választásokon.

2009. november 12. Adócsalás és a tartózkodási engedéllyel kapcsolatos szabályok megsértése címén bíróság elé állítanak Líbiában két svájci üzletembert. Az ügy előzménye, hogy Moammer Kadhafi líbiai vezetőnek hatóságok napokon át nem engedélyezték Svájc elhagyását, miután kitudódott, hogy genfi szállodájukban bántalmaztak több alkalmazottat.

2009. november 14. Civil szervezetek üdvözölték az ugandai parlamentben napokkal korábban elfogadott, Családon belüli erőszakról szóló törvényt, amely védi az áldozatokat és büntetni rendeli az elkövetőket.

